

N:o 186.

Af herr **C. G. Johansson** i Aflösa, *i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ny förordning angående bevillning af fast egendom samt af inkomst.*

Från urminnes tid har svenska folket icke allenast i hvad som rör det allmänna behof genom sina riksmöten beskattat sig själf, utan äfven på det kommunala området ensamt fått bestämma sin skatteplikt, utan annan inskränkning än den enligt gällande lag åt Kungl. Maj:ts befallningshafvande förbehållna rätten att vägra fastställelse å beslut om lån m. m. för samhällenas behof, af hvilka beslut skatteplikten i någon mån kan vara beroende.

Angående erläggandet af bevillning till statsverket, som för närvarande är grunden för den kommunala skattskyldigheten, hafva kommunerna haft den mest vidsträckt rätt med afseende på val af förtroendemän till att verkställa beskattningen. I bevillningsberedningarna har Kungl. Maj:ts befallningshafvande visserligen hittills utsett ordförande, men de skattskyldige hafva valt samtliga ledamöterna, hvilket också skett i taxeringsnämnden, där ledamöterna äfven utsett ordförande bland sig själfva.

På detta sätt har vårt folk hittills praktiskt utöfvat sin enligt grundlagen tillförsäkrade rätt att sig själf beskatta, och vid de ändringar i rikets skattelagar, som allt emellanåt kommit till stånd, har mig veterligt hittills icke i sammanhang därmed kronans makt och inflytande utvidgats.

Detta tyckes dock nu i viss mån ifrågasättas. I den till Riksdagen aflämnade kungliga propositionen n:o 47 med förslag till ny förordning

Bih. till Riksd. Prot. 1907. 1 Saml. 2 Afd. 2 Band. 64 Häft. (N:is 186—188.) 1

angående bevillning af fast egendom samt af inkomst § 30 föreslår regeringen icke allenast att ordföranden, utan äfven en ledamot i taxeringsnämnden skall förordnas af Kungl. Maj:ts befallningshafvande. Detta innebär en ej obetydlig afvikelse ifrån nuvarande förhållanden.

Vidare stadgas i omnämnda förordning, att de hittills fungerande lokala taxeringsmyndigheterna, bevillningsberedning och taxeringsnämnd, skola sammanslås och taxeringsnämnden hädanefter ensam bestrida bådas funktioner.

Därigenom kan man förstå anledningen till att Kungl. Maj:ts befallningshafvande förbehålles rätt att utse taxeringsnämndens ordförande, hvilken har att såsom kronans särskilda ombud bevaka dess rätt och bästa. Att detta skulle blifva en af bemälda ordförandes hufvuduppgifter, framgår af statsrådet och chefens för finansdepartementet motivering till förändringen, då han säger: »Ordförandena i bevillningsberedningarna hafva hittills utan några afsevärda anmärkningar bevakat kronans intressen, och det synes därför under den nya organisationen kunna utan vidare anförtros åt dem att å det allmännas vägnar öfvervaka, att taxeringen verkställles i behörig ordning.» Detta hedrande vitsord torde icke med fog kunna underkännas af någon.

Under sådana förhållanden synes mig icke heller något verkligt behof förefinnas till att ytterligare förstärka kronans direkta inflytande på beskattningen. Stadgandet om rätt för Kungl. Maj:ts befallningshafvande att välja en särskild ledamot i taxeringsnämnden bör därför ur förordningen utgå.

Denne ledamot, till hvilken, enligt departementschefens förslag, ersättning för uppdraget borde beredas genom höjning af den så kallade bevillnings- och inkomstprocenten, skall tillika kunna väljas utom taxeringsdistriktet, hvilket senare sannolikt oftast blefve fallet. Men då det för en rättvis taxering är nödvändigt, att ledamöterna, bland annat, noga känna till värdet å de fastigheter och skatteföremål i öfrigt, hvilka kunna blifva föremål för taxering, så synes mig, att val af ledamot utom distriktet näppeligen kan vara till något större gagn för nämndens verksamhet.

Det är med anledning häraf samt på grund af hvad i öfrigt anfördt blifvit, jag tillåter mig vördsamt hemställa

om sådan ändring af 30 § i det vid kungliga propositionen n:o 47 till årets Riksdag fogade förslag till ny förordning angående bevillning af fast egendom

samt af inkomst, att taxeringsdistrikt i stad och på land, på sätt därom föreskrifvet är, få välja samtlige ledamöterna i taxeringsnämnden.

Skulle hvad jag sålunda föreslagit jämväl föranleda ändring af förordningen i öfrigt, anhålles, att vederbörande utskott verkställer hvad i sådant afseende erfordras.

Stockholm den 25 februari 1907.

Carl Johansson,

Aflösa.